

Waardevol Tiel

WERKGROEP VOOR CULTUURHISTORIE EN LEEFOMGEVING
UITGAVE OKTOBER 2022 NO. 9

WAARDEVOL TIEL
voortzetting van
Milieuwerkgroep Tiel

www.waardevoltiel.nl

Voorzitter:
Arnoud Reijnen

Secretaris:
Nancy Hageman
Simon Vestrijkstraat 19
4003 DX Tiel
[miss_nancyhageman@
hotmail.com](mailto:miss_nancyhageman@hotmail.com)
06-55121210

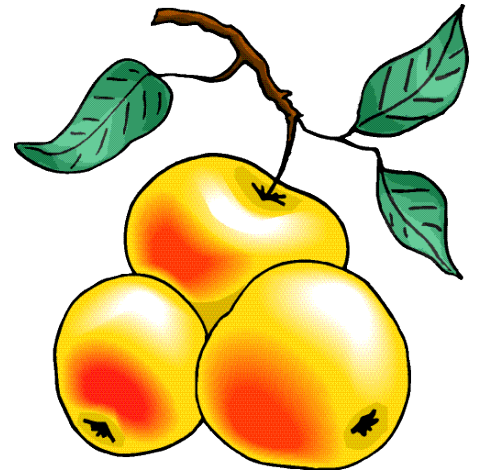
Penningmeester:
Ronald van Lith
Meidoornstraat 12
4001 ZE Tiel
rhvanlith@gmail.com
contributies/donaties
ING betaalrekening:
NL17INGB0003386081
t.n.v.

“WAARDEVOL TIEL”
werkgr cultuurhistorie/leef-
omg. te Tiel
BIC : INGBNL2A

Info en contact:
waardevoltiel@gmail.com

Beste mensen.

We beleven onzekere tijden. Hoewel, zekere tijden bestaan per definitie niet. Maar als je de wereldwijde, klimatologische veranderingen en daaruit voortkomende kleine en grote rampen bij elkaar optelt, dan kan de wereld

zich afvragen wat haar nog te wachten staat. Om het tij van de globale opwarming te keren, zou er ook een wereldwijde, eensgezinde inspanning geleverd moeten worden. Maar ondertussen zit er een barbaar in het oosten met heel andere dingen bezig te zijn. Die wil blijkbaar de geschiedenis in als een nieuwe Dzjengis Khan, ongeacht wat dat zijn eigen volk, in welke zin dan ook, moet gaan kosten. Maar de druiven zijn niet allemaal even zuur, want juist de Poetindoctrine heeft de westerse wereld wakker gemaakt en tot besef gebracht dat duurzame energieproductie niet alleen een ecologische, maar ook een politiek strategische noodzaak is. En de gemiddelde burger voelt ondertussen danig in zijn portemonnee dat de energiekosten wel erg hoog zijn geworden. Er wordt dan ook flink bezuinigd en plannen gemaakt voor woningisolatie, zonnepanelen en windmolens. Die laatste twee in zodanig hoeveelheden dat de elektriciteitsnetten het aanbod soms niet meer kunnen verwerken, terwijl het ontbreekt aan voldoende technici om de verbeterplannen uit te voeren.

Waar de Club van Rome en de wereld van milieuclubjes en federaties nogal eens roepend waren in de woestijn, heeft Poetin deze doorbraak dan toch maar bereikt.

Ton

Notulen van de vergadering van Waardevol Tiel op donderdag 8 september 2022.

Aanwezig: Bert, Arnoud, Ton, Jan en Peter (notulen)

Verhinderd: Nancy, Ronald, Willem en John.

Notulen.

De notulen van de bijeenkomst van 7 juli worden goedgekeurd met één opmerking: de datum van de Open Monumentendag staat foutief vermeld. Dat moet zijn 11 september.

Mededelingen.

Er is een mailtje binnengekomen van Veronie Delmee, naar aanleiding van het gezamenlijke verzoek van Waardevol Tiel, Oudheidkamer voor Tiel en Omstreken, alsmede het Comité Joods Erfgoed Tiel, om het pand Kleibergsestraat 1 op de monumentenlijst te zetten. Het betreft de oude winkel van slager Manassen en het ijsbuffet van Van Dalen. De gevel is vrijwel origineel en heeft fraai glas-in-lood. In het mailtje vraagt Veronie of wij akkoord gaan met bescherming van alleen de gevel. Willen we meer van het pand beschermen dan duurt de procedure langer. We stemmen in met een bescherming van de gevel. Bert zal contact zoeken met Veronie om de procedure op snelheid te houden.

Er is wat onduidelijkheid omtrent de bevoegdheden bij onze bank, de ING. Jan zal contact opnemen met onze penningmeester, Ronald. Bert zal Ronald assisteren bij het het innen van de (achterstallige) contributies.

Actiepuntenlijst.

Willemswaard. Wordt deze club nu wel of niet lid van Waardevol Tiel? Het is onduidelijk. Wel staat vast dat men goed werk verzet. Als onderwerp voeren we dit item af van de actiepuntenlijst.

Monumentencommissie. Geen nieuws.

Jaarstukken. We wachten op de financiële stukken van de penningmeester.

Ezelsruggen op de coupure. Bert heeft contact gehad met het Waterschap Rivierenland. Er valt momenteel weinig meer over te zeggen.

Werkkelders aan de Oliemolenwal. Bert heeft gesproken met Walter Palm, streekmanager bij Heimans, die de uitvoerder is van het rioolvervangingsplan in de binnenstad van Tiel. De Oliemolenwal wordt maar 30 centimeter diep uitgegraven. Het is dan ook de vraag hoeveel we dan wijzer worden van de conditie van de gewelven van de werkkelders. Verder werpt de vraag zich op of BATO bij het project is betrokken. Omdat Willem niet aanwezig is, kan deze vraag nu niet worden beantwoord. Overigens is officieel het onderdeel archeologie in handen van bureau RAAP. Bert zal navraag doen bij Willem. Tenslotte: zitten er vleermuizen in de kel

ders? Annelies Koopman, van de Vleermuizenwerkgroep, wil een keer kijken. JEKA fabriek aan de Jacob Cremerstraat. Eigenaar is de firma Oostendorp. Bert heeft een brief geschreven om eens een gesprek over het pand te hebben. Oostendorp berichtte terug dat hij geen overleg wil. Hiermee stopt het en voeren we dit onderwerp van de actiepuntenlijst af.

Nijendamme. Geen nieuws.

Platanen aan de Ophemertsedijk. Deze bomen moeten wijken voor de komende dijkverzwaring. Bert heeft geprobeerd kweker van de Berk te interesseren, maar kreeg door vakantie nog geen uitsluitsel.

Kraan Oliemolenwal. Jan heeft diverse tekeningen van oude kranen uit andere plaatsen. Deze kunnen dienen als voorbeelden voor een kraan in Tiel. Het is de bedoeling om een ‘luchtig’ object naar ontwerp van een kunstenaar te maken dat de indruk van een kraan wekt zonder al te nadrukkelijk het lokale straatbeeld te domineren. Een uitvoering in buis of cortenstaal kan een perspectief bieden.

Monument crossings. Enige tijd geleden heeft Ton het idee geopperd om bij het museum een object in de vorm van een boot neer te zetten, waarin een bezoeker kan plaatsnemen om vervolgens het verhaal van de crossers te horen. Crossers waren verzetsstrijders die met gevaar voor eigen leven gestrande geallieerden vanuit het bezette Tiel en omgeving naar het bevrijde Land van Maas en Waal overroeden. Peter raadt hem aan contact te zoeken met Jurriaan de Mol, directeur van het Flipje en Streekmuseum.

Schuilkelder. Achter het weeshuis aan de Achterweg ligt een schuilkelder. Peter zal een brief aan de monumentenambtenaren schrijven met het verzoek deze kelder bescherming te bieden, door deze te beschrijven als aanvulling op het weeshuis dat een monumentenstatus heeft. Op die manier is deze unieke schuilplaats voor de toekomst veilig gesteld.

Weerstraat. Die blijft ons bezighouden. Onlangs heeft een projectontwikkelaar een rij panden aangekocht om daar nieuwbouw te plegen. Op dit moment is er over de concrete invulling van de plannen niets te zeggen. We houden de ontwikkelingen goed in de gaten. Tevens beseffen we dat dit voornemen tot architectonische ingrepen de door Waardevol Tiel geponeerde noodzaak om te komen tot aanwijzing van beschermde straatgezichten onderstreept.

Passewaay is momenteel niet optimaal ontsloten. Met name een verbinding met de A15 laat te wensen over. De gemeente heeft het voornemen daar iets aan te doen middels een nieuwe ontsluitingsweg. Daarvoor zijn een vijftal varianten ontwikkeld. Binnenkort is er een informatieavond. Jan gaat er namens Waardevol Tiel heen.

Rondvraag.

Geen.

Sluiting.

De voorzitter sluit de vergadering om 20.50 uur.

Actiepuntenlijst

Kleibergsestraat 1: Bert.

Bankzaken: Ronald, Jan en Bert.

Contributies: Ronald en Bert.

Monumentencommissie: Peter.

Jaarstukken financiën: Ronald.

Ezelsruggen coupure: Bert.

Werfkelders: Bert.

Nijendamme: Willem.

Platanen Ophemertsedijk: Bert.

Kraan Oliemolenwal: Jan en Peter.

Monument Crossings: Ton.

Schuilkelder weeshuis: Peter.

Weerstraat: allen.

Ontsluitingsweg Passewaay: Jan.

Volgende vergadering

Donderdag 6 oktober 2022

Aanvang 19.30 uur

Plaats: Kerkstraat 32

Komende vergaderingen in 2022

Donderdag 3 november.

Donderdag 1 december.

Agenda voor Waardevol Tiel 6 oktober 2022

Opening

Notulen 8 september 2022.

Mededelingen en stukken.

Vaststellen extra agendapunten.

Afspraken en actiepunten.

Wat verder ter tafel komt.

Rondvraag.

Sluiting.